

din problemele teoretice principale la care ar urma să răspundă proiectatul *Atlas general slav*¹.

5. O problemă legată de precedentă este studierea contactului și amestecului diverselor graiuri slave de la noi aparținând aceleiași limbi slave, dar reprezentând zone teritoriale și etape de dezvoltare independent diferite. Ar fi, de pildă, interesant să se cerceteze în ce măsură se poate vorbi de o „coine“ rusească în regiunea Dobrogea, care să fi apărut pe baza amestecului graiurilor ruse („lipovenești“) de la Sarichioi, Jurilovca, Slava-Rusă, Slava-Chercheză, localități relativ apropiate, ai căror locuitori întrețin din generație în generație legături economice, religioase și de rudenie. Probleme similare ridică și alte graiuri slave din R.P.R. De un interes deosebit ar fi, de pildă, să se stabilească gradul de omogenitate al graiurilor sârbești din satele „carașovene“.

6. De un anumit interes teoretic este, credem, cercetarea influenței pe care o exercită asupra graiurilor slave actuale de la noi *limbile literare* slave respective. Se știe că în Republica Populară Română este asigurat dreptul la învățătură în limba maternă tuturor minorităților naționale. Într-o serie de localități cu populație care vorbește graiuri slave s-au înființat școli în care se predă în limba slavă literară respectivă. Drept urmare a acestui fapt, se constată unele indicii de diferențiere între graiul generațiilor vîrstnice, care nu au putut învăța la școala din trecut în limba maternă, și graiul tineretului, care are astăzi această posibilitate.

De asemenea, prezintă interes urmărirea influenței pe care au avut-o și, pe alocuri, o mai au, asupra purtătorilor unor graiuri slave de la noi, limbile de cult (de pildă, slavona rusă asupra graiurilor lipovenești)².

7. *Influența limbii romine* asupra dezvoltării graiurilor slave actuale din R.P.R. este o problemă largă și complexă, asupra căreia dialectologii slaviști din țara noastră și din alte părți au atras deja atenția³.

Compartimentul graiurilor slave de la noi în care se resimte cel mai intens influența limbii romine este lexicul. Se observă că graiurile slave din R.P.R. împrumută aproximativ *aceleași cuvinte* din limba romină: termenii care denumesc raporturile și instituțiile social-politice, denumirile noi de mărfuri, termeni din procesul muncii ș.a. Limba romină suplinește astfel, într-un anumit sens, funcția pe care o au în țările slave limbile literare respective. Iată un exemplu. În griurile cehe convergente și în limba cehă literară pentru noțiunea de „etaj“ există cuvintele *poschodí* și *patro*. O informatoare originară din satul cu populație cehă Eibental (raionul Orșova, reg. Banat), vorbind în graiul matern, a folosit în mod spontan, în timpul unei anchete dialectale, cuvîntul *etaž*, împrumutat din limba romină și inexistent în ceha comună⁴. Am constatat *aceiași* împrumut la informatori avînd ca limbă maternă graiuri ruse, ucrainene, bulgare.

¹ Comisia dialectologică cehoslovacă, *Об Общеславянском лингвистическом атласе*, în „Voprosi iazkoznanii“ nr. 2/1961, p. 63.

² Vezi articolul lui R. I. Avanesov, *Вопросы методики наблюдений над говорами*, în „Бюллетень диалектологического сектора русского языка“, vol. 2, Moscova-Leningrad, 1948, p. 20 u.

³ V. M. Illici-Svitici și G. K. Venediktov, *recenz. cit.*, unde se vorbește de interesul pe care îl prezintă atlasul recenzat pentru caracterizarea raporturilor reciproce dintre graiurile ucrainene și cele învecinate: poloneze, slovace, maghiare și rominești.

⁴ Acest exemplu ne-a fost comunicat de tovarășul Gh. Ciplea.